

חלק א

אופיייה של מדינת ישראל

נושא ראשון

הכרזת העצמאות

החלטה 181 של האו"ם

אליה בר קפרא - קריית החינוך אמ"ת המר רחובות

נקודת זמן

1

המנדט הבריטי על ארץ ישראל

מפה:

קצת על המנדט הבריטי:

המנדט הבריטי מטעם חבר הלאומים על פלשתינה (א"י), המוכר בעברית בשם המקוצר "המנדט הבריטי" או פשוט "המנדט", הוא מנדט חבר הלאומים (ייפוי כוח) שהוענק לבריטניה על ידי חבר הלאומים.

בין היתר, מטרת המנדט הייתה לסייע ליישוב היהודים ולהבטיח הקמה של בית לאומי לעם היהודי בארץ ישראל, ברוח הצהרת בלפור ועל פי הנאמר בכתב המנדט.

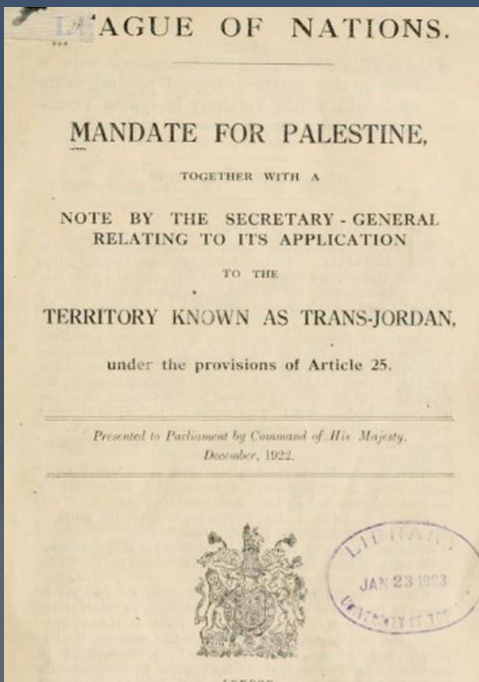
הבריטים שלטו בארץ ישראל (פלשתינה) בין קיץ 1917 למאי 1948.

המנדט הבריטי על ארץ ישראל

המנדט עבור פלשתינה מועצת חבר-הלאומים 12 באוגוסט, 1922

הוראיל ומעצמות הברית העיקריות הסכימו, לצורך מתן תוקף לדרישות כמפורט בסעיף 22 של אמנת חבר-הלאומים, למסור לידי המנדטורי (נאמן) שיבחר על ידי המעצמות הנ"ל, את ניהול שטח פלשתינה אשר הייתה שייכת לפנים לאימפריה הטורקית, בגבולות שיקבעו על ידן; והוראיל ומעצמות הברית העיקריות הסכימו ביניהן, שהממשל המנדטורי יהיה אחראי על ביצוע ההכרזה שניתנה במקור בשני לנובמבר 1917 על-ידי ממשלת הוד מעלתו הבריטי, ואושררה על ידי יתר מעצמות הברית, לצורך הקמת בית לאומי לעם היהודי בפלשתינה, בתנאי מפורש שלא ייעשה דבר אשר יפגע בזכויותיהן האזרחיות והדתיות של הקהילות הלא יהודיות בפלשתינה, או בזכויות ובמעמד הפוליטי לו זוכים היהודים בכל ארץ אחרת; והוראיל ונתנה בזאת הכרה לקשר ההיסטורי של העם היהודי עם פלשתינה, ובזכותו לכינון מחדש של ביתו הלאומי בארץ זו; והוראיל ומעצמות הברית העיקריות בחרו בהוד מלכותו הבריטי למנדטורי על פלשתינה; והוראיל והמנדט הנוגע לפלשתינה נוסח בתנאים הבאים והוגש למועצת חבר-הלאומים; והוראיל והוד מלכותו הבריטי קיבל עליו את המנדט על פלשתינה והתחייב להוציא לפועל בשם חבר-הלאומים הבאים; והוראיל והאמור לעיל בסעיף 22 (פסקה 8), נקבע כי מידת הסמכות, שליטה או המינהל האמור להתבצע על ידי המנדטורי, ואשר לא הוסכמו מראש על ידי חבר-הלאומים, יוגדרו מפורשות על ידי מועצת חבר-הלאומים; מאשרים מנדט זה, מגדירים את תנאיו כדלהלן:

מפה:

תוכנית החלוקה קווי 1948

מפה:

שליטה יהודית

שליטה ערבית

שליטה בינלאומית

קצת על תוכנית החלוקה:

תוכנית החלוקה היא תוכנית האו"ם לחלוקת ארץ ישראל ממערב לנהר הירדן לשתי מדינות - יהודית וערבית, ולשטח בינלאומי.

התוכנית התקבלה ברוב קולות בעצרת הכללית של האו"ם ב-29 בנובמבר 1947 וקיבלה את השם הרשמי: "החלטה מספר 181 של העצרת הכללית של האו"ם". בישראל היא מכונה לעיתים קרובות "החלטת כ"ט בנובמבר".

הסוכנות היהודית אשר תפקדה כממשלת היהודים, קיבלה את ההצעה אך הערבים שהתגוררו בישראל דחו אותה. כך, התוכנית לא יושמה במלואה, אולם קבלתה סללה את הדרך לסיום המנדט הבריטי והקמתה של מדינת ישראל.

חלקי המגילה

החלק ההיסטורי
הצדקות לקיום המדינה

החלק המעשי
הקמת המדינה

החלק ההצהרתי
דמות המדינה ופניות

הצדקות להקמת המדינה

זכות
טבעית
↓
עם ככל
העמים

זכות
משפטית
↓
הצהרת בלפור
תוכנית החלוקה

זכות
היסטורית
↓
התנ"ך
השואה

ראה פירוט מדויק בעמוד 1 שאלה 3 בחוברת הסיכום

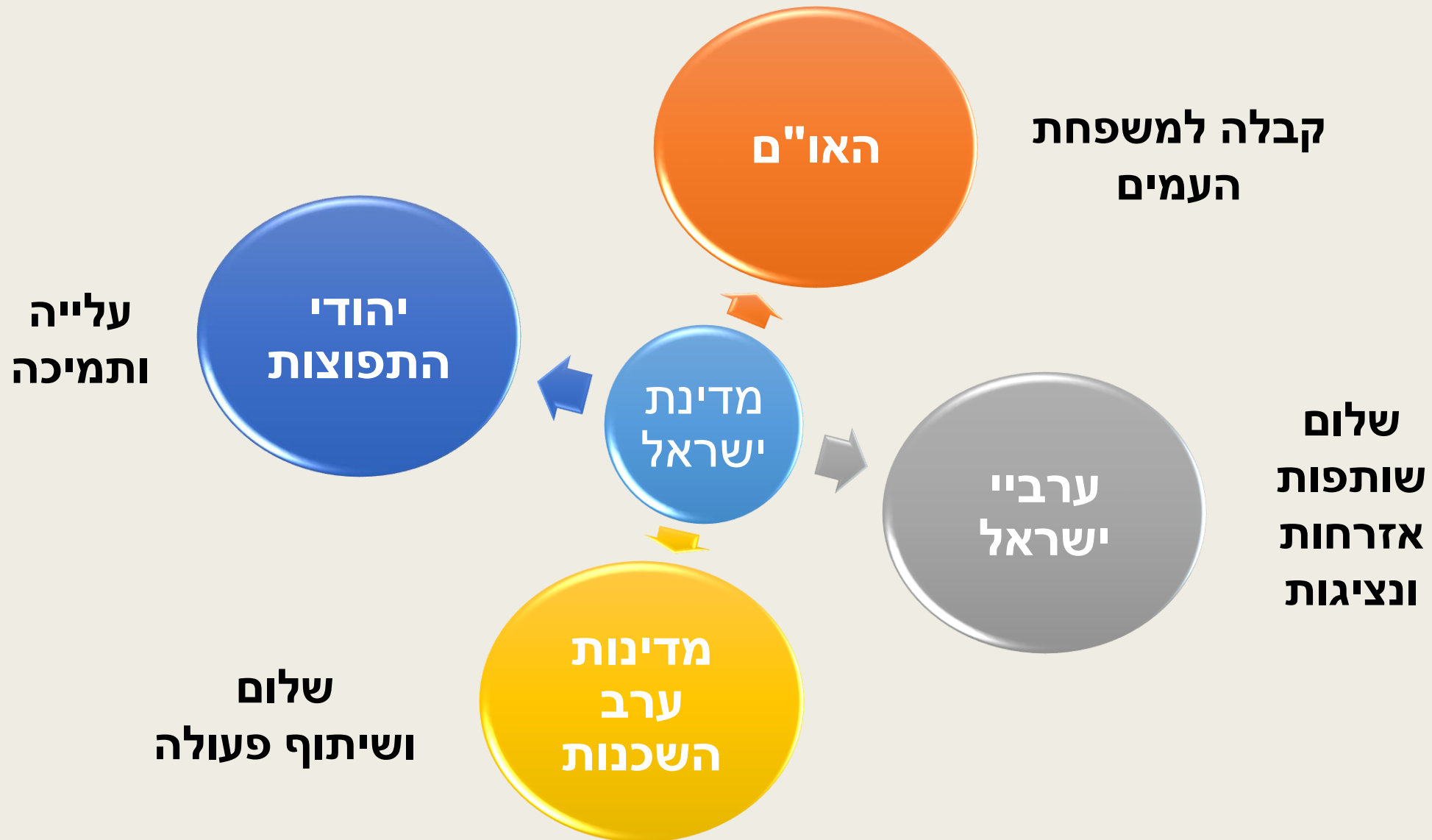
החלק המעשי

"תפעל מועצת העם
כמועצת מדינה זמנית,
ומוסד הביצוע שלה,
מנהלת-העם, יהווה את
הממשלה הזמנית של
המדינה היהודית"

"אנו מכריזים בזאת על
הקמת מדינה יהודית
בארץ ישראל, היא מדינת
ישראל"

"בהתאם לחוקה שתיקבע
על-ידי האספה
המכוננת הנבחרת לא
יאחר מ-1 באוקטובר
1948"

החלק ההצהרתי

מאפיינים יהודיים ודמוקרטיים

מאפיינים דמוקרטיים	מאפיינים יהודיים

ראה תשובה בעמוד 2 שאלה 4 בחוברת הסיכום

חשיבות המגילה

א. הכרזת העצמאות מפרטת את הקשר החזק של עם ישראל לארץ ישראל וכן את ההצדקה וההסכמה הבינלאומית להקמת בית יהודי בארץ ישראל.

ב. הכרזת העצמאות מבטאת את החזון של מדינת ישראל - להיות מדינה בעלת אופי יהודי ודמוקרטי.

בארץ-ישראל
הדתית והיהודית

נושא שני

מדינה ולאומיות

כיצד נוצרת מדינה?

מחמוד עבאס (אבו מאזן), יושב ראש הרשות הפלסטינית

יושב ראש הרשות הפלסטינית, מחמוד עבאס, פנה לארגון האו"ם במטרה שיכיר ברשות הפלסטינית כמדינה.

האם האו"ם יכול להכיר ברשות הפלסטינית כמדינתם של הפלסטינים? או שאולי עזה היא חלק ממדינת ישראל ואינה יכולה להיות מדינה בפני עצמה?

ארבעת התנאים לקיומה של מדינה

אמנת מונטווידאו על הזכויות והחובות של מדינות. היא אמנה שנחתמה במונטווידאו, אורוגוואי, ב-26 בדצמבר 1933. אמנה היא הסכם בין שתי מדינות או יותר.

הסעיף הראשון לאמנה חשוב ביותר והוא קובע את ארבעת התנאים לקיומה של מדינה.

"המדינה כגוף במשפט הבינלאומי חייבת לכלול את התכונות הבאות:

א. אוכלוסייה קבועה.

ב. טריטוריה מוגדרת.

ג. ממשלה.

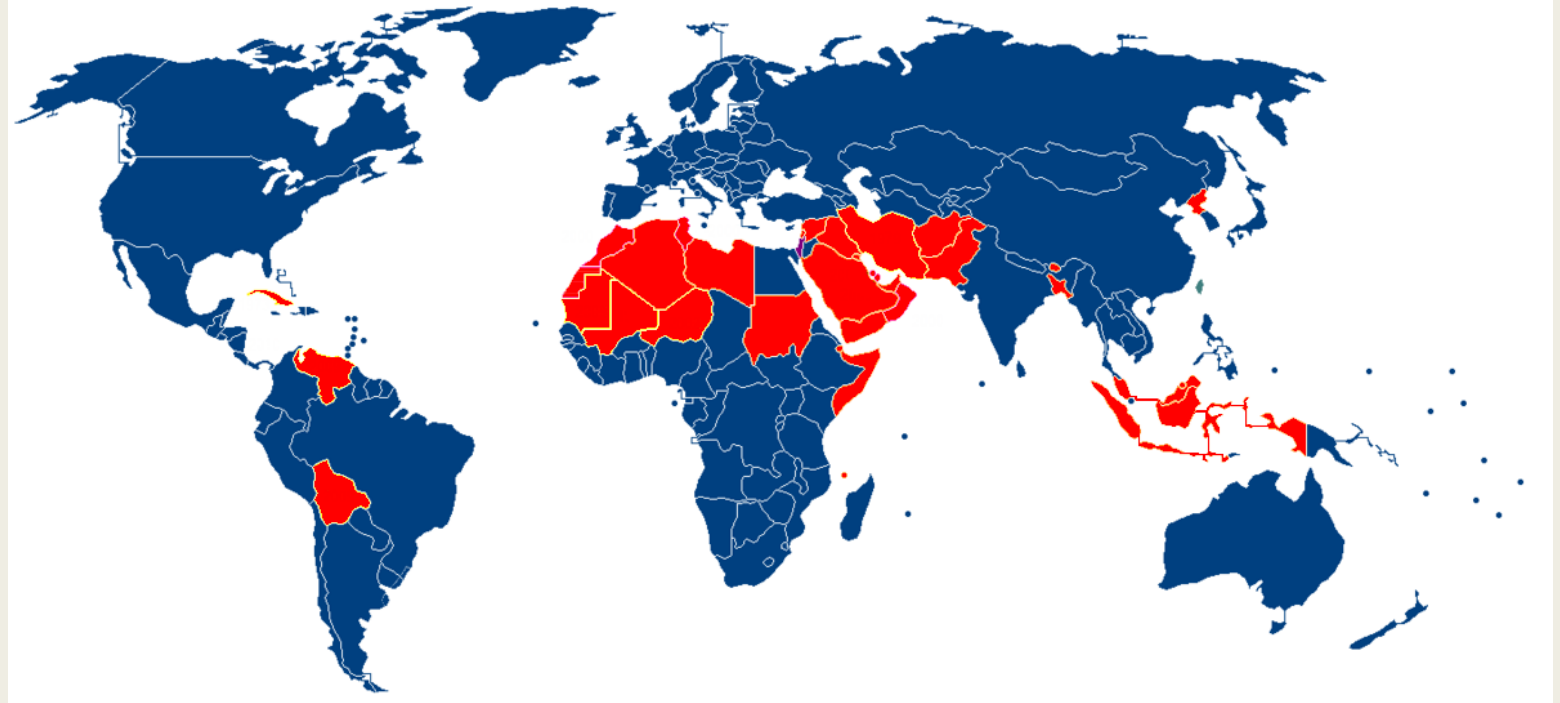
ד. יכולת לנהל יחסי חוץ עם מדינות אחרות."

תנאי ההכרה

על אף שהכרה של מדינות אחרות במדינה החדשה שקמה אינו תנאי להקמתה על פי אמנת מונטווידאו, בפועל אף מדינה לא יכולה להתקיים ללא הכרת המדינות הקיימות בה.

ולכן נוצר מעין תנאי חמישי של "הכרה של מדינות אחרות במדינה החדשה" שלא כתוב באמנה.

המדינות המסומנות **בכחול** מכירות בישראל.

המדינות המסומנות **באדום** לא מכירות בישראל.

האיסור על מדינות שנולדו בחטא

המדינה האסלמית - דאע"ש (או בשמה המלא - אلدולה אלסלאמיה פי אלעראק ואלשאם, "המדינה האסלאמית בעיראק ובלבנט"), היא דוגמא טובה למדינה שנולדה בחטא.

כלל "איסור ההכרה" קובע, כי לא נכיר בקיומה של מדינה, על אף שמתקיימים ארבעת התנאים לגביה, אם היא מבצעת מעשה שמנוגד למשפט הבינלאומי.

האם דאע"ש מקיימים את ארבעת התנאים לקיומה של מדינה?

מה רצונם של אנשי דאע"ש?

האם ניתן להכיר במדינה האיסלמית?

רעיון הלאומיות

לאומיות היא רעיון, השקפת עולם, לפיה לכל **עם** יש זהות משותפת ויש לו זכות למדינה משלו (הזכות ל**הגדרה עצמית**) שבמסגרתה הוא מקיים את אותה זהות.

לאומיות מדינתית (פוליטית)

זהות משותפת המבוססת על האזרחות המשותפת במדינה. עמים התלכדו סביב הרעיון לחיות יחד במדינה אחת, תחת אותו משטר ואותם חוקים

לאומיות אתנית-תרבותית

זהות משותפת המבוססת על היסטוריה, שפה, דת (לפעמים), מוצא ותרבות משותפת

רעיון הלאומיות

לדוגמא

הדרוזים

חשוב להבחין בין שני מושגים:
• קבוצה אתנית (תרבותיים) משותפים מהעבר, אך אינה שואפת להקים מדינה עצמאית.

היהודים

קבוצה המבוססת על יסודות אתניים (תרבותיים) משותפים מהעבר, ושואפת להקים מדינה עצמאית.

• לאום אתני

רעיון הלאומיות

רעיון הלאומיות

מדינת לאום
מדינתית
(פוליטית)

כל אזרחי המדינה שייכים ללאום, **ללא קשר למוצאם האתני**. הזהות המשותפת של האזרחים, מתבטאת במרחב ציבורי משותף, וברצון לחיות יחד תחת אותה מערכת חוקים וערכים משותפים.

ארה"ב

מדינה רב
לאומית

האוכלוסייה במדינה מורכבת **ממספר קבוצות לאומיות שונות**. המדינה שואפת לשתף את כל הקבוצות במרחב הציבורי, כך שאין עדיפות לקבוצת לאום אחת.

שוויץ

מדינה דו
לאומית

האוכלוסייה במדינה מורכבת **משני לאומים** מרכזיים, בעלי השפעה וגודל זהה. המרחב הציבורי (סמלים, שפות, מועדים וכו') מושפע מהתרבויות של שני הלאומים המרכזיים.

בלגיה

מדינת לאום
אתנית
תרבותית

האוכלוסייה במדינה מורכבת **מרוב לאומי עיקרי**, ומעוד **מיעוטים לאומיים**. זהות המדינה מעוצבת בהתאם ליסודות האתניים-תרבותיים של קבוצת הרוב הלאומית במדינה.

ישראל

הסבר

דוגמא

רעיון הלאומיות

במדינה דמוקרטית שואפים להעניק שוויון זכויות לכלל האזרחים במדינה. האם רעיון הלאומיות אינו סותר את היותה של המדינה דמוקרטית?

הרעיון הדמוקרטי מכיר בזכות קיומה של מדינת לאום, משום שגם מדינת הלאום כפופה לעקרונות הדמוקרטיים של הכרעת הרוב ושלטון העם. מדינה זו מורכבת מרוב אתני שקובע את האופי הציבורי של המדינה ושומר על זכותם של המיעוטים החיים במדינה.

נושא שלישי

מאפייני ישראל
כמדינה יהודית

מדינת ישראל כמדינה יהודית

במרחב הציבורי, ניתן למצוא מספר סמלים המבטאים את אופייה היהודי של המדינה – כדוגמת דגל וסמל המדינה

המרחב הציבורי הכללי

המרחב המשפטי

המרחב הציבורי הפרטי

מדינת ישראל כמדינה יהודית

באמצעות חקיקה רחבה,
מדינת ישראל מבקשת
לשמור על אופייה היהודי.

המרחב הציבורי הכללי

המרחב המשפטי

המרחב הציבורי הפרטי

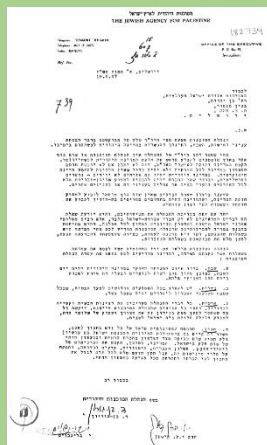
מדינת ישראל כמדינה יהודית

המרחב הציבורי הכללי

המרחב המשפטי

המרחב הציבורי הפרטי

על מנת למנוע חיכוכים במרחב
הציבורי-הפרטי, נחתם הסכם
"סטטוס קוו" בטרם הוקמה
המדינה, המסדיר מספר סוגיות
עקרוניות.

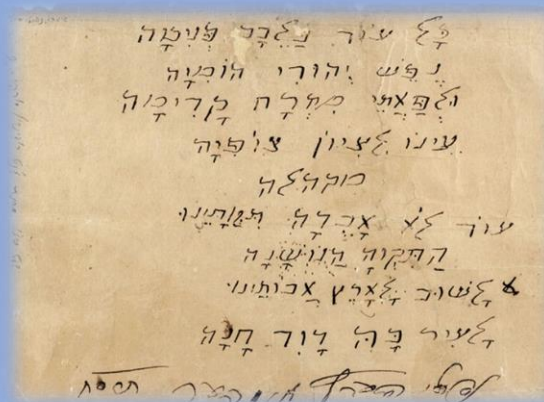

המרחב הציבורי הכללי

במרחב הציבורי, ניתן למצוא מספר **סמלים** המבטאים את אופייה היהודי של המדינה:

סמל המדינה

המנון המדינה

דגל ישראל

המרחב הציבורי הכללי

במרחב הציבורי, מודגש גם **מעמדם** של מאפיינים יהודיים:

לוח השנה העברי

השפה העברית

המרחב המשפטי

במרחב המשפטי, באמצעות **חקיקה רחבה**, מדינת ישראל מבקשת לשמור על אופייה היהודי:

חוק חינוך ממלכתי

חוק שעות עבודה ומנוחה

חוק השבות

חוק רשות השידור

חוק חג המצות (איסורי חמץ)

חוק האזרחות

חוק יסוד: ירושלים בירת ישראל

חוק יסודות המשפט

חוק שיפוט בתי דין רבניים (נישואין וגירושין)

חוק יסוד: מקרקעי ישראל

החוק לעשיית דין בנאצים ובעוזריהם

חוק איסור גידול חזיר

חוק יסוד: ישראל - מדינת הלאום של העם היהודי

חוק יום הזיכרון לשואה ולגבורה

פקודת המאכל הכשר לחיילים

המרחב הציבורי הפרטי

בטרם הוקמה המדינה, לצורך מניעת חיכוכים במרחב הציבורי-הפרטי, נחתם **הסכם "סטטוס קוו"**, המסדיר ארבע סוגיות עקרוניות:

חינוך

כשרות

בתי דין

שבת

Telegram: "EVAGENCY" BRUSSELS
Telephone: 4671 (9 LINES)
Cables: BENTLEY'S
Ref. No.

OFFICE OF THE EXECUTIVE
P. O. Box 92
Jerusalem

ירושלים, א' תמוז תש"ז
19.6.47

182734

15
607
פא 1012 א

המרחב הציבורי הפרטי

הסכם "סטטוס קוו"

739

לכבוד
המחלקה אגרת ישראל העולמית,
רח' בן יהודה,
בנין סנסור,
ת. ד. 326,
ירושלים.

א.נ.

הנהלת הסוכנות שמעה מפי היו"ר שלה על מבוקשם ברבר הבטחת ענייני האישות, השבת, החינוך והקשרות במדינה היהודית לכשתקום בימינו.

כפי שסבר לכם היו"ר על ההנהלה אין הנהלת הסוכנות או שום גוף אחר בארץ מוסמכים לקבוע מראש את חוקת המדינה היהודית לכשתיווסד. הקמת המדינה זקוקה לאישור האו"ם, וזה לא יתכן אם לא יובטח חופש המצפון במדינה לכל אזרחיה ולא יהיה כרוך שאין הכוונה להקמת מדינה חיאוקרטיית. במדינה היהודית יהיו גם אזרחים לא יהודים - נוצרים ומוסלמים, וברור שפן ההכרח יהיה להבטיח למפרע שריון-זכויות מלא לכל האזרחים והעדר כפייה או אפליה בענייני דת או בעניינים אחרים.

שמענו ביצרון שאחם ככונים שאין שום גוף מוסמך לקבוע למפרע חוקת המדינה, ושהמדינה תהיה בתחומים מסוימים בה-חורין לקבוע את חוקתה ומשטרה לפי רצון אזרחיה

יחד עם זאת מעריכה ההנהלה את תביעותיכם, והיא יודעת שאלה הם דברים הסדאיגים לא רק חברי אגודת-ישראל בלבד, אלא רבים משלומי ארצנו ישראל שישנם כמחנות הציונים ומחוץ לכל מפלגה, והיא מתייחסת בהכנה גמורה לתביעותיכם שהנהלת הסוכנות תודיע לכם מהי עמדתה היא בשאלות שהצגתם, ומה היא מוכנה לעשות, במידה שהשפעתה והכרעתה נבעת, למען מלא את מבוקשכם בשאלות הנזכרות.

הנהלת הסוכנות מילאה את ידיו החתומים מטה לנסח את עמדתה כשילוח אשר נקבתם משה, והרינו סוריעים לכם בזאת את עמדת הנהלת הסוכנות:

א. שבת. ברור שיום המנוחה החוקי במדינה היהודית יהיה יום השבת, כמובן מתוך שתי רשות לנוצרים ובעלי דת אחרת לשבות ביום החג השבועי שלהם.
ב. השרות. יש לאחוז בכל האמצעים הדרושים למען הבטיח, שבכל מטבח ממלכתי המכוון ליהודים יהיה מאכל כשר.
ג. אישות. כל חברי ההנהלה מעריכים את רצינות הבעיה וקשייה הגדולים, ומצד כל הגופים שהנהלת הסוכנות מייצגת, ייעשה כל מה שאפשר למען ספק בנידון זה את הצורך העמוק של שלומי הדת, למנוע הלילה חלוקת כית ישראל לשגים.
ד. חנוך. חובטת אבטונומיה מלאה של כל זרם בחנוך (אגב, משטר זה קיים גם בהסתדרות הציונית ובכנסת ישראל גם עכשיו) ולא תהיה שום מגיעה מצד השלטון בהכרח הרחית ובמצפון הדתי של שום חלק בישראל. המדינה, כמובן, תקבע את המינימום של לימודי חובה, השלון העברית, היסטוריה, מדעים וכדומה, ותפקד על מלוי מינימום זה, אבל תתן חופש מלא לכל זרם לנהל את החנוך לפי הכרתו ותחרתק מכל פגיעה במצפון הדתי.

א. שבת. ברור שיום המנוחה החוקי במדינה היהודית יהיה יום השבת, כמובן מתוך שתי רשות לנוצרים ובעלי דת אחרת לשבות ביום החג השבועי שלהם.
ב. השרות. יש לאחוז בכל האמצעים הדרושים למען הבטיח, שבכל מטבח ממלכתי המכוון ליהודים יהיה מאכל כשר.
ג. אישות. כל חברי ההנהלה מעריכים את רצינות הבעיה וקשייה הגדולים, ומצד כל הגופים שהנהלת הסוכנות מייצגת, ייעשה כל מה שאפשר למען ספק בנידון זה את הצורך העמוק של שלומי הדת, למנוע הלילה חלוקת כית ישראל לשגים.
ד. חנוך. חובטת אבטונומיה מלאה של כל זרם בחנוך (אגב, משטר זה קיים גם בהסתדרות הציונית ובכנסת ישראל גם עכשיו) ולא תהיה שום מגיעה מצד השלטון בהכרח הרחית ובמצפון הדתי של שום חלק בישראל. המדינה, כמובן, תקבע את המינימום של לימודי חובה, השלון העברית, היסטוריה, מדעים וכדומה, ותפקד על מלוי מינימום זה, אבל תתן חופש מלא לכל זרם לנהל את החנוך לפי הכרתו ותחרתק מכל פגיעה במצפון הדתי.

בכבוד רב

בשם הנהלת הסוכנות ויהודית

ד. בן-צוריון

הרב י.ל. פישמן

נושא רביעי

מדינת ישראל והעם היהודי בגולה

העם היהודי בתפוצות

מדינת ישראל היא מדינת הלאום של העם היהודי. מטרתה הראשית היא קיבוץ גלויות וקליטה של כל יהודי העולם. לכן, מדינת ישראל מחויבת לשמור על קשר תמידי עם יהודי הגולה ולחנכם בחינוך יהודי וציוני.

העם היהודי בתפוצות

"העם היהודי בתפוצות" או "היהודים בגולה" הוא כינוי ליהודים החיים מחוץ לארץ ישראל באופן קבוע. ליהודים אלו מספר **מאפיינים**:

השתייכות דתית - רוב יהודי ישראל הדתיים משתייכים לזרם האורתודוקסי. לעומת יהודי ארה"ב הדתיים המשתייכים ברובם לזרם הרפורמי והקונסרבטיבי.

מבחינה מספרית - כיום חיים כ-14.7 מיליון יהודים ברחבי העולם. 45% מתגוררים בישראל, 38% בארה"ב וקנדה ו-7% נוספים במספר רב של מדינות.

נישואי תערובת - לעומת המצב בישראל, בריכוזים הגדולים של יהודי הגולה ישנם אחוזים גדולים של נישואי תערובת (יהודי וגוי). ההמשכיות של הזהות היהודית היא נושא מרכזי בשיח הציבורי.

מה מדינת ישראל עושה למען יהודי התפוצות?

חיזוק זהות יהודית
וציונית

הגנה מאנטישמיות

עידוד עלייה

מה יהודי התפוצות עושים למען מדינת ישראל?

TAGLIT · תגלית
BIRTHRIGHT ISRAEL

ביקורים של יהודי
התפוצות

תמיכה פוליטית

תמיכה כלכלית

נושא חמישי

המיעוטים בישראל

המיעוטים בישראל

**אוכלוסיית מדינת ישראל מורכבת מרוב יהודי
וממיעוטים שונים: ערבים, דרוזים, ערבים
נוצרים, צ'רקסים ועוד**

המיעוטים בישראל

צ'רקסים

צ'רקסים

צ'רקסים מהרי הקווקז

אוכלוסייה

כ-6 מיליון צ'רקסים בעולם
כ-5,000 בישראל

ריכוזי אוכלוסייה עיקריים

רוסיה, ישראל, ארצות הברית, צרפת, אנגליה,
גרמניה, הולנד, טורקיה, ירדן

שפות

אדיגית, קברדינית, אוביחית

דת

הרוב: אסלאם סוני

צ'רקסים הנקראים בפי עצמם אדיגים (באדיגית: Адыгэзэ) הם עם קווקזי המורכב מ-12 שבטים ומתגוררים בעיקר בצפון הקווקז שברוסיה, טורקיה ושאר המזרח התיכון. בישראל ישנה קהילה קטנה של צ'רקסים המתגוררים בעיקר בשני כפרים בגליל: כפר כמא בגליל התחתון וריחאניה בגליל העליון. רוב הצ'רקסים לרבות אלו שבישראל משתייכים לאסלאם הסוני.

הצ'רקסים מהווים כ-0.06% מאוכלוסיית ישראל^[1].

המאפיינים של המיעוטים בישראל

דרוזים

כ-2% מאוכלוסיית המדינה. הדת הדרוזית היא דת סודית הידועה רק למנהיגי הקהילה. על אף השתייכותם לזרם האיסלאם, הם נחשבים כקבוצה אתנית נפרדת ללא שאיפות לאומיות. הדרוזים נאמנים למדינה ומשתלבים בצה"ל (למעט דרוזים החיים ברמת הגולן שנמנעו מלהכיר במדינת ישראל).

ערבים נוצרים

כ-2% מאוכלוסיית המדינה. רובם חיים ברמה כלכלית גבוהה בהשוואה ליתר הערבים בישראל. חלק ניכר מהם משרתים בצה"ל או בשירות לאומי.

ערבים

כ-20% מאוכלוסיית המדינה. רובם ערבים מוסלמים וחלקם בדואים. חלקם מזדהים עם המדינה ומכונים ערביי ישראל וחלקם מביעים שאיפה להגדרה עצמית פלסטינית.

זכויות המיעוטים בישראל

”מדינת ישראל... תקיים שוויון זכויות חברתי ומדיני גמור לכל אזרחיה בלי הבדל דת, גזע ומין; תבטיח חופש דת, מצפון, לשון, חינוך ותרבות; תשמור על המקומות הקדושים של כל הדתות; ותהיה נאמנה לעקרונותיה של מגלת האמות המאחדות.”

הזכות לחופש חינוך
ותרבות

הזכות לחופש לשון

הזכות לחופש דת

הזכות לשוויון זכויות
חברתי ומדיני

הזכות לחופש פולחן
דתי

המיעוטים בישראל

כיצד באה לידי ביטוי **השתלבותם** של המיעוטים במדינה?

תעסוקה

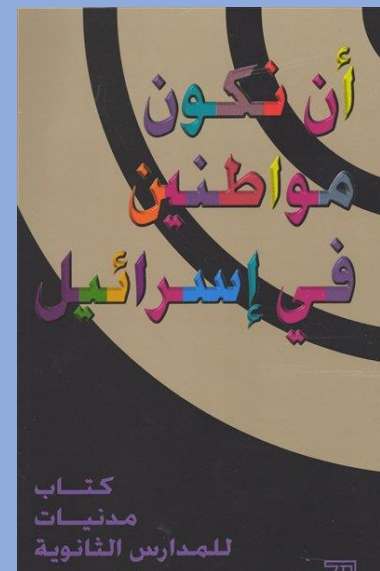
מגורים

המיעוטים בישראל

כיצד בא לידי ביטוי "חודם" של המיעוטים במדינה?

חופש דת

חופש חינוך ותרבות

השפעת מדינת ישראל כמדינה יהודית על המיעוט הערבי

מאחר ומדינת ישראל היא מדינת הלאום של העם היהודי,
הערבים חשים מופלים לרעה ורובם לא רואים בישראל
כמדינתם. למשל, לטענתם חוק השבות שמעדיף יהודים הוא חוק
מפלה ויש לבטלו. בנוסף, יש לשנות את סמלי המדינה שמביאים
לידי ביטוי רק את האופי היהודי של המדינה.

נושא שישי

השסע הלאומי

השסע הלאומי

בחברה הישראלית קיימים מספר שסעים (מחלוקות), למשל בין ערבים ליהודים (שסע לאומי), בין דתיים לחילונים (שסע דתי), בין אשכנזים לספרדים (שסע עדתי) וכו'.

בחלק זה נלמד על השסע הלאומי. מהם הגורמים לשסע זה?

- א. מדינת ישראל היא מדינת הלאום של העם היהודי והמיעוט הערבי שנותר בארץ מתקשה להשלים עם מציאות זו.
- ב. מדינת ישראל מעדיפה אזרחים יהודים על פני ערבים – למשל בחוק השבות, דבר הגורם לתחושת קיפוח בקרב האוכלוסייה הערבית.

הביטויים לשסע הלאומי

חלוקת משאבים באופן
לא שוויוני בחינוך

חוק השבות

הקצאת קרקעות

המנגנונים להפחתת השסע

העדפה מתקנת

ממשלה קואליציונית

שיטת הבחירות

נושא שביעי

השסע הדתי

השסע הדתי

שסע זה הוא בין קבוצת הדתיים לקבוצת החילונים באוכלוסייה.

מהן המחלוקות המרכזיות?

הגדרת מיהו יהודי

אופייה של השבת
בפרהסיה

נישואין וגירושין

מעמד הרפורמים
והקונסרבטיבים

חקיקה דתית

שירות תלמידי ישיבה
בצה"ל

השסע הדתי

עמדת הציבור
החילוני

עמדת הציבור
הדתי

גם לפי האב וכן
גם בגיור שלא
עפ"י ההלכה

אם יהודייה או
גיור כהלכה

הגדרת מיהו יהודי

מנוחה מעבודה
ובילוי משפחתי

מנוחה דתית

אופיייה של השבת
בפרהסיה

גם שלא על פי
ההלכה

על פי ההלכה
בלבד

נישואין וגירושין

מעמד הרפורמים
והקונסרבטיבים

חקיקה דתית

שירות תלמידי ישיבה
בצה"ל

תומכים בהכרה

מתנגדים
להכרה

מתנגדים

תומכים

חובה אזרחית
של כלל
האוכלוסייה

פגיעה בלימוד
התורה

המנגנונים להפחתת השסע

הכרה
בפלורליזם

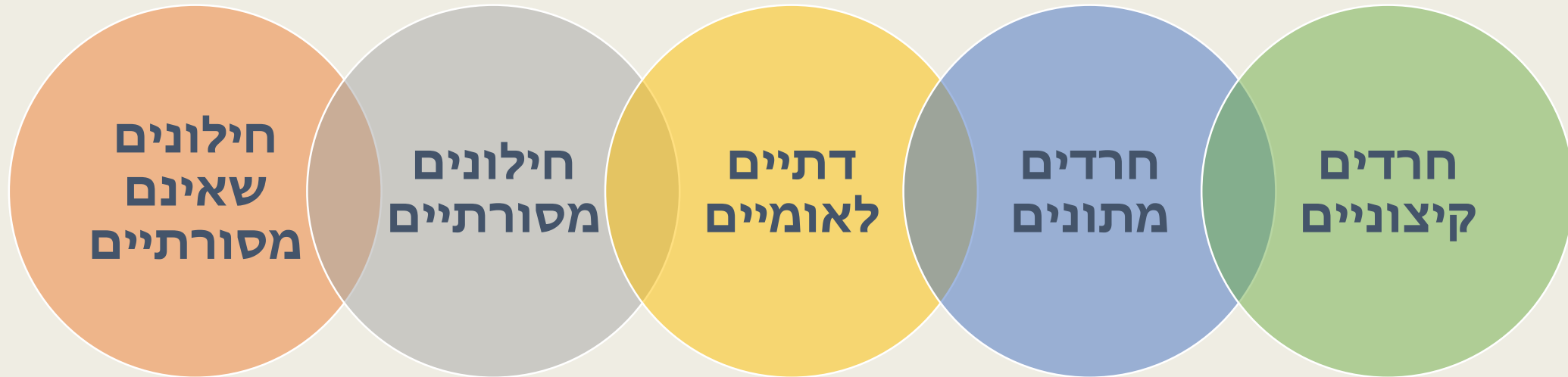
שיטת
הבחירות

הסדר
הסטטוס קוו

ממשלה
קואליציונית

השסע הדתי

הכרה במדינת ישראל

נושא שמיני

**גישות כלכליות וחברתיות
במדינה דמוקרטית**

גישות כלכליות וחברתיות במדינה דמוקרטית

שמאל כלכלי

ימין כלכלי

